QUÀ TẶNG · AI CHO MỌI NGƯỜI · TỪ CA 12 VÀ 14

Phiếu 5 câu kiểm nguồn

Dùng cho bài AI viết, bài báo, hay bất kỳ "nguồn" nào mà AI đưa cho anh chị.

Có lần một hệ thống nhờ AI tự viết hai mươi "bài nguồn". Bộ chấm cho điểm cao, vì nó chỉ so bài viết với bài nguồn, mà bài nguồn đã do chính AI bịa. **Kiểm bằng thế giới thật, không bằng thứ AI vừa viết.** Năm câu dưới đây giúp làm điều đó.

Câu hỏi	Cách kiểm	Đạt?
1. Đường dẫn có còn sống không?	Mở thật trong trình duyệt. Trang báo lỗi, trống hoặc khác chủ đề: không đạt.	☐
2. Mỗi con số có trong nguồn không?	Tìm con số ấy trong nguồn mở được. Không thấy: không dùng.	☐
3. Mỗi tên riêng có trong nguồn không?	Tên người, tổ chức, địa danh. Một tên lạ so với nguồn là dấu hiệu bịa.	☐
4. Nguồn do người thật hoặc tổ chức thật viết, độc lập với AI?	Nhìn tên tác giả, ngày đăng, đơn vị xuất bản. Không rõ: coi là chưa kiểm.	☐
5. Nếu bỏ nguồn này, ý chính còn đứng được không?	Nếu cả bài dựa vào một nguồn, tìm thêm nguồn thứ hai trước khi dùng.	☐

1 Cách chấm

- **5/5:** dùng được, ghi nguồn rõ.
- **3–4/5:** chỉ dùng phần đã kiểm được. Bỏ hoặc nêu rõ phần chưa kiểm.
- **Dưới 3:** đừng dùng. Tìm nguồn khác.

Nguyên tắc: AI đề xuất, mình kiểm bằng nguồn gốc. Một hệ thống thật đã làm vậy: AI tìm nguồn mỗi ngày, nhưng máy tự mở từng đường dẫn, lấy chữ thật và đòi có ít nhất một nửa chi tiết đối chiếu trong bài. Lượt đầu chỉ có 21 trên 30 bài đạt.

2 Thực hành

Lấy một bài hoặc một đoạn AI vừa viết cho anh chị. Chạy năm câu trên. Ghi lại:

Đạt mấy câu:

Chỗ nào phải bỏ hoặc sửa:

Giới hạn. Phiếu này kiểm nguồn có thật và khớp chữ. Nó không kiểm nguồn đó có đúng về nội dung hay không. Với chuyện quan trọng (sức khỏe, pháp lý, tiền), hỏi người có chuyên môn.

Quà tặng từ Nhiệt Thành · nhietthanhreal.com · Mẫu trống, dùng được ngay, không cần đăng ký. Soạn từ việc đã làm thật, có sự hỗ trợ của AI và đã được người xem lại. Dùng, sửa và chia sẻ cho người cần.